

การนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการ
ภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์
**Implementation of Strategic Plan for Upgrading the Internal
Administration Process of Sangha In Nakhonsawan Province**

พระครูนิภาภักทรกิจฐิตสทโธ¹,
พระเทพปริยัติเมธี² และ นัยนา เกิดวิชัย³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย^{1,2,3}
**PhrakhruNipapattarakij Thitasaddho¹,
Phratheppariyatimethi² and NaiyanaKetvichai³**
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand^{1,2,3}
Corresponding Author; Email: phrakhruniphaphathrkict@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) เพื่อวิเคราะห์รอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ 3) เพื่อนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสอดคล้องของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในส่วนของ

* ได้รับบทความ: 2 ธันวาคม 2562; แก้ไขบทความ: 25 ธันวาคม 2562; ตอปรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2562
Received: December 2, 2019; Revised: December 25, 2019; Accepted: December 26, 2019

กรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 32.18, df เท่ากับ 23, p เท่ากับ .096, GFI เท่ากับ .99, AGFI เท่ากับ .95, RMR เท่ากับ .0086, RMSEA เท่ากับ .031 และค่าตัวแปรทั้งหมดในกรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 52 ซึ่งสนับสนุนว่ากรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ด้านการทำงานร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ต้องมีการวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์การประชุมชี้แจงการบูรณาการทุกภาคส่วน และการจัดทำกิจกรรมหรือโครงการร่วมกัน ด้านการพัฒนากระบวนการต้องมีการวางแผนการทำงานร่วมกัน การรักษาระเบียบวินัยมีความเป็นธรรม และรับฟังความคิดเห็นผู้ที่มีส่วนร่วมด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0 ต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานนำข้อมูลมาวิเคราะห์และหาแนวทางพัฒนาจัดทำแผนงาน โครงการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมให้ทันสมัย ต้องมีการจัดโครงการส่งเสริมนวัตกรรมเชิงพุทธ จัดการศึกษาวิจัย การประกวดส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่และอื่นๆ ด้านต้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

3. ผลการประเมินการนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมของทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ด้านการพัฒนากระบวนการพัฒนากระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0 ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมวิชาการให้ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ด้วยหลักอารยธรรม 5 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่นำไปสู่ความเจริญอย่างประเสริฐ และใช้หลักสาราณียธรรม 6 ซึ่งเป็นหลักธรรมในการพัฒนาบริหารจัดการองค์กรไปขับเคลื่อนแผนงาน โครงการต่างๆ ตามแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน

คำสำคัญ: การนำสู่การปฏิบัติ; แผนยุทธศาสตร์; การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน

Abstract

The objectives of this research were 1) To analyze the consistency of the implementation of the strategic plan to upgrade the internal management process to the practice of the Nakhon Sawan clergy with empirical data 2) To analyze the framework of the causal relationship of the strategic plan to upgrade the management process 3) To present the results of the strategic plan for upgrade the internal management process to the practice of the clergy in Nakhon Sawan Province Research methodology is a mixed methods research both quantitative research, and qualitative research.

The results of the research showed that;

1. The consistency of the implementation of the strategic plan to upgrade the internal management process to the practice of the Nakhon Sawan clergy with empirical data. As for the framework of the causal compliance with it consisted of the empirical data. To be considering the Chi-square statistic of 32.18, df of 23, p of .096, GFI of .99, AGFI of .95, RMR of .0086, RMSEA of .031 and all variables in the causal relationship framework at 52 percentage of the variance could be explained, which supports that the causal framework is consistent with empirical data

2. The causal relationship of the implementation of the strategic plan to upgrade the internal management process to the practice of the clergy in Nakhon Sawan in cooperation with network partners. Projects must have planning, strategic planning, meetings, and integration of all sectors. And creating joint activities or projects the development of good governance systems requires joint planning. The discipline is fair. And listening to the opinions of those involved in the development of information systems 4.0 must have a systematic database. Promote to use of technology in real operations, bring information to analyze and summarize ways to develop and creating plans project to keep up with the changes in the development of Buddhist curriculum and innovation to be up to date. Projects must promote Buddhist innovation. Conducting research studies the contest encourages personnel to be educated, to use technology for dissemination, and every aspect needs to be monitored and evaluated.

3. Evaluation results of the presentation of the strategic plan to upgrade the internal management process to the practice of the clergy in Nakhon Sawan Province in all aspects of having the highest mean value at the highest level. And when considered in each of the 4 aspects which are the cooperation of the network partners to be successful Good governance system development in the development of information systems 4.0, the development of Buddhist curriculum and academic innovation with the highest mean of all aspects, and there are additional suggestions to drive the strategic plan with the civilization 5 principles which are the principles that lead to great prosperity and using the Saranadhamma 6, which is the Dhamma principle for

organization management development, to drive various project plans according to the strategic plan in each area.

Keywords: Implementation; Strategic Plan; Management Process
Enhancement Internal Management

บทนำ

สภาพสังคมประเทศไทยในปัจจุบันมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นมากมายอันเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจ สังคมการเมืองเป็นต้นทำให้ประชาชนมีการดำรงชีวิตที่ค่อนข้างฝืดเคืองไม่สะดวกเท่าที่ควรจะเป็น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้นให้ดีขึ้น พระพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกันแม้ว่าหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจะไม่มี ความคลาดเคลื่อน ทนทานต่อการพิสูจน์แต่การนำพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันอาจจะมีรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่สมควรได้รับการตำหนิจากคนทั่วไปถึงความไม่ทันต่อเหตุการณ์

สาเหตุหลักของปัญหาดังกล่าวมาจากองค์กรศาสนาโดยเฉพาะพระภิกษุสามเณรซึ่งได้รับการยกย่องนับถือว่าเป็น “ผู้นำทางจิตวิญญาณ” บางรูปได้ประพฤติไม่เหมาะสมไม่เพียงพอเกิดแห่งศรัทธามีการดัดแปลงหลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริงเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตัวเอง

ด้วยเหตุนี้ สถาปนิกรูปแห่งชาติจึงได้เสนอให้มีการปฏิรูปองค์กรพระพุทธศาสนาใน 4 ประเด็นหลัก คือ 1) เรื่องทรัพย์สินของวัดและพระสงฆ์เนื่องจากเห็นว่า มีพระสงฆ์บางรูปแสดง ความอวดรวย ใช้ชีวิตฟุ้งเฟ้อ ทำให้เห็นว่าเป็นผู้สะสมมากกว่าเสียสละ และทรัพย์สินของวัดไม่มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินให้พุทธศาสนิกชนได้รับรู้ถึงที่มาที่ไปของเงินบริจาคไม่มีการตรวจสอบความโปร่งใส 2) เรื่องปัญหาของพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยนำมาซึ่งความเสื่อมศรัทธา เนื่องจากเห็นว่า มีพระสงฆ์บางรูปที่ประพฤตินอกกลุ่มนอกทาง ประพฤติไม่เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะไม่มีความรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน สั่งสอนประชาชนตามความเข้าใจของตัวเองที่คิดว่าถูกต้องหรือสอน ตามแบบอย่างโบราณจารย์ที่เคยสั่งสอนกันมาจากอดีต 3) เรื่องการทำพระธรรมวินัยให้วิปริตและการประพฤติวิปริตจากพระธรรมวินัยเนื่องจากมีพระภิกษุบางรูปที่มีความรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพอสมควร แต่ดัดแปลงหลักธรรมคำสอนนั้นให้เอื้อประโยชน์แก่ตัวเอง สร้างความเข้าใจผิดแก่พุทธศาสนิกชนผู้เคารพนับถือและปฏิบัติตาม จนเข้าใจว่านั่น คือพระพุทธศาสนาที่แท้จริง 4) เรื่องฝ่ายอาณาจักรที่จะต้องเข้าไปสนับสนุนปกป้องคุ้มครอง

กิจการพระพุทธศาสนาเพราะเห็นว่าองค์กรทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะมหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่สามารถที่จะบริหารจัดการกิจการพระพุทธศาสนาให้เรียบร้อยดีงามได้ องค์กรทางพระพุทธศาสนาขาดความทันสมัยแก้ไขปัญหาได้ไม่ทันทั่วทั้ง อาศัยเหตุดังกล่าวสภาพปฏิรูปแห่งชาติจึงนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบ คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติให้ฝ่ายศาสนจักรคือมหาเถรสมาคมดำเนินการหา แนวทางในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

มหาเถรสมาคมในฐานะองค์กรปกครองสูงสุดทางพระพุทธศาสนามีมติมอบหมายให้ กรรมการมหาเถรสมาคม 3 รูป คือ พระพรหมมุนี พระพรหมโมลี และพระพรหมบัณฑิต เป็นผู้แทนของมหาเถรสมาคมในการจัดทำแนวทางการปฏิรูปฯเสนอคณะรัฐมนตรี โดยมี ขั้นตอนดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดกรอบการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา 6 ด้าน ตามพันธ กิจ คือ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ ด้าน การศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ โดยเพิ่มการพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็น ศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลกเข้าด้วย เป็นกรอบการดำเนินการที่เรียกว่า 6+12) กำหนด กรอบการดำเนินงาน 3) ระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน 4) ดำเนินงานตามกรอบภารกิจ ของคณะสงฆ์ 5) ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ที่ประชุมมีมติ รับทราบผลการพิจารณา หรือผลการดำเนินการตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใน ฐานะที่เป็นสำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอ โดยได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือระยะที่ 1 การรับรู้บริบทสังคมโดยการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ระยะ ที่ 2 การนำไปปฏิบัติโดยนำความคิดเห็นจากที่ได้รับฟังมากำหนดตามภาระงานของคณะสงฆ์ 6 ด้าน แล้วดำเนินการยกร่างแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ระยะที่ 3 การรับรู้ผล โดยนำร่างแผนยุทธศาสตร์เสนอขออนุมัติต่อมหาเถรสมาคม แล้วดำเนินงานตาม แผนยุทธศาสตร์นั้น พร้อมทั้งติดตามรายงานผลให้มหาเถรสมาคมทราบโดยละเอียด

การดำเนินการในระยะที่ 1 คณะกรรมการดำเนินการ ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อ ระดมความคิดเห็นจากพระสงฆ์และผู้แทนพุทธศาสนิกชนจากทั่วประเทศ โดยจัดระดมความ คิดเห็น 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 จัดระดมความคิดเห็นจากคณะสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์หน ตะวันออกที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ครั้งที่ 2 จัด ระดมความคิดเห็นจากคณะสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์หนเหนือที่วัดพระธาตุดอยสะเก็ด

จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 3 จัดระดมความคิดเห็นจากคณะสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์กลาง และหนใต้ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการประชุมความคิดเห็นทั้ง 3 ครั้ง ที่ประชุมมีความเห็นตรงกันในแนวทางการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาให้ดีขึ้นใน 3 ประเด็น คือ 1) การสร้างศรัทธา และการสร้างเอกลักษณ์ของคณะสงฆ์ 2) การพัฒนาศักยภาพขององค์กรและบุคลากรทางศาสนา 3) การส่งเสริมและให้ความสำคัญในกิจการพระพุทธศาสนาของรัฐบาล

การดำเนินการในระยะที่ 2 เมื่อได้ข้อมูลเบื้องต้นจากการระดมความคิดเห็นทั่วประเทศแล้ว กรรมการมหาเถรสมาคมที่ได้รับมอบหมายจึงนำข้อมูลดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมมหาเถรสมาคม ที่ประชุมมหาเถรสมาคมได้มีคำสั่งมหาเถรสมาคม ที่ 2/2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของมหาเถรสมาคม เพื่อให้การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ โดยคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ประกอบด้วย 1) ฝ่ายปกครอง มีสมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นประธานกรรมการ 2) ฝ่ายศาสนศึกษา มีพระพรหมโมลี เป็นประธานกรรมการ 3) ฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ มีพระพรหมบัณฑิต เป็นประธานกรรมการ 4) ฝ่ายเผยแผ่ มีสมเด็จพระพุทธิชินวงศ์ เป็นประธานกรรมการ 5) ฝ่ายสาธารณูปการ มีพระพรหมมุนี เป็นประธานกรรมการ 6) ฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ มีพระพรหมวชิรญาณ เป็นประธานกรรมการ และคณะกรรมการพัฒนาพุทธมณฑล มีสมเด็จพระพุทธิชินวงศ์ เป็นประธานกรรมการ

การดำเนินการในระยะที่ 3 คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้งได้ประชุมร่วมกันเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา โดยอาศัยข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นจากพระสงฆ์และองค์กรทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการจัดทำแผน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริงเพราะเป็นข้อมูลจากผู้ปฏิบัติการในพื้นที่ (PhraRajavaramethi, 2019)

ดังนั้น ในงานวิจัยเรื่องการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบกับมีพระภิกษุสามเณรอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดริเริ่มที่จะศึกษาความสอดคล้องของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ วิเคราะห์กรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ และผลการนำแผนยุทธศาสตร์

การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ โดยการนำหลักแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ไปใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ และเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้เกิดความเจริญยิ่งขึ้นในองค์กรคณะสงฆ์สืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์กับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อวิเคราะห์กรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ใช้วิธีการเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายผลการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Method to Explain Quantitative Results) ดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการศึกษาใน 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวิจัยในเชิงเอกสาร ทบทวนจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อยืนยันและทดสอบความสอดคล้องของกรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากขอบเขตด้านประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระสงฆ์ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 6,275 รูป (Nakhonsawan Provincial Primate Office, 2017) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากพระสงฆ์ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 420 รูป จากพระสงฆ์ทั้งหมดจำนวน 6,275 รูป เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นหรือโมเดลลิสเรล (LISREL Model) จำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาด

ใหญ่พอสมควร ด้วยสาเหตุนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยแนวคิดของ Hair และคณะ (Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E., 2010:100-102) ที่ได้เสนอเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล (LISREL Model) โดยพิจารณาจากขนาดของโมเดล ซึ่งโดยทั่วไปมักใช้ผู้ตอบจำนวน 10 - 20 คน ต่อ 1 ค่าของเส้นพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า ทั้งนี้ โมเดลการวิจัยมีจำนวนค่าของเส้นพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า จำนวน 35 ค่า ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีจำนวนระหว่าง 165-660 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 420 ฉบับ ซึ่งคิดเป็น 12 เท่าของจำนวนค่าของเส้นพารามิเตอร์ ซึ่งถือว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล (LISREL Model)

3. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจน สามารถอธิบายเสริม สนับสนุน ข้อโต้แย้งต่างๆ และเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ รวมถึงการเสนอแนะข้อคิดเห็นในประเด็นที่มีข้อขัดแย้ง หรือเห็นควรเพิ่มเติมให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตัวแปรศึกษา คือ การนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์ในจังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

2) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยกำหนดการการสนทนากลุ่มเฉพาะของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์ในจังหวัดนครสวรรค์อย่างรอบด้านด้วยความละเอียดลึกซึ้ง จำนวน 8 รูป/คน

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ความสอดคล้องการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยจำแนกรายละเอียดแต่ละประเด็น ดังนี้

1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้ อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ 25-35 ปี จำนวน 136 รูป คิดเป็นร้อยละ 32.40 พรรษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ น้อยกว่า 5 พรรษา จำนวน 157 รูป คิดเป็นร้อยละ 37.40 วุฒิการศึกษาขั้นต้นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ นักธรรมชั้นเอก จำนวน 326 รูป คิดเป็นร้อยละ 77.60 วุฒิการศึกษาบาลีของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ไม่มีวุฒิปริญญาตรี จำนวน 182 รูป คิดเป็นร้อยละ 43.30 วุฒิการศึกษาสามัญของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ ปริญญาตรี จำนวน 187 รูป คิดเป็นร้อยละ 44.50

2) ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 32.18 ที่องศาอิสระเท่ากับ 23 และความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .096 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .031 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยความสำเร็จมีอิทธิพลทางตรงต่อการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ขณะเดียวกันก็มีอิทธิพลทางอ้อมต่อหลักธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการ (สาราณียธรรม 6) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยความสำเร็จ (SUCC) กับการนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (STRA) มีขนาดความสัมพันธ์ = 0.67 แยกเป็นอิทธิพลทางตรง 0.07 อิทธิพลทางอ้อม 0.60 เป็นอิทธิพลรวม 0.67 อิทธิพลทางตรง

ทางอ้อมและอิทธิพลรวมส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

2. การวิเคราะห์กรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์

พบว่า ด้านการทำงานร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล มีดังนี้

- 1) การวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมายให้สอดคล้องร่วมกัน
 - 2) การประชุมชี้แจงให้รับทราบ ทำความเข้าใจ และร่วมกันแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการที่จะให้สำเร็จตามเป้าหมาย
 - 3) การบูรณาการทุกภาคส่วน ร่วมกันทำงานเป็นทีม และมอบหมายภารกิจให้ชัดเจน
 - 4) การกำหนดช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติจัดกิจกรรม โครงการ โดยมีเป้าหมายร่วมกันกับองค์กรเครือข่าย
 - 5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม
- ด้านการพัฒนาระบบธรรมาภิบาล มีดังนี้
- 1) การวางแผนการทำงานร่วมกันเป็นขั้นเป็นตอน “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์”
 - 2) การรักษาระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎกติกา ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กร
 - 3) ความเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้
 - 4) การรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม มอบหมายการทำงานที่สอดคล้อง เชื่อมโยง ไม่ก้าวก่ายหรือทับซ้อน
 - 5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม
- ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0 มีดังนี้
- 1) การจัดทำและจัดเก็บข้อมูล เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้เข้าถึงได้อย่างเป็นระบบ
 - 2) การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

3) การนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค และหาแนวทางพัฒนา

4) การจัดประชุมภาคีเครือข่าย จัดทำแผนงาน โครงการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการปรับปรุงเทคโนโลยีและการพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ

5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม

ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมให้ทันสมัย มีดังนี้

1) การจัดโครงการส่งเสริมนวัตกรรมเชิงพุทธ โดยเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติเอง เป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการลงมือทำ (Active Learning)

2) การจัดการศึกษาวิจัย การประกวด เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและมีนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเปิดโอกาสให้องค์กรหรือบุคคลมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย เพื่อจะได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและทันสมัย

3) การส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการศึกษาอบรมเรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง ทิศทางนโยบายการพัฒนาทางโลกและทางธรรม

4) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่ เช่น Facebook และ Application ต่างๆ

5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม

3. การนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์

พบว่า ผลการประเมินการนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมของทุกด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ด้านการพัฒนาระบบธรรมาภิบาล ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0 ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมวิชาการให้ทันสมัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านและมีข้อเสนอแนะเพิ่มในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ด้วยหลักอารยธรรม 5 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่นำไปสู่ความเจริญอย่างประเสริฐ และใช้หลักสาราณียธรรม 6 ซึ่งเป็นหลักธรรมในการพัฒนาบริหารจัดการองค์กรไปขับเคลื่อนแผนงาน โครงการต่างๆ ตามแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. อภิปรายผลการวิจัยการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

1) กรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างกรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 32.18 องศาอิสระเท่ากับ 23 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ .096 ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่ากรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2) ค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 1.05 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงสุด คือ การร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล รองลงมา คือ การพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ร่วมงาน และตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำสุด คือ การมีทรัพยากรพร้อมใช้งาน ในภาพรวมค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ส่วนมากมีค่าสูง ยกเว้น การมีทรัพยากรพร้อมใช้งาน (resource) และการพัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0 (information) ที่ความเที่ยงมีค่าปานกลาง

3) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R-SQUARE) ของสมการโครงสร้างตัวแปรภายในแฝง พบว่า หลักธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.84 แสดงว่า ตัวแปรภายในโมเดล คือ ปัจจัยความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ (SUCC) สามารถอธิบายความแปรปรวนของหลักธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการ ได้ร้อยละ 84.00 การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (STRA) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.52 แสดงว่า ตัวแปรภายในโมเดล คือ ปัจจัยความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ (SUCC) และหลักธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการ (SARA) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ได้ร้อยละ 52.00

4) เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่า ค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงมีค่าอยู่ในช่วง 0.67 ถึง 0.92 โดยตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์แบบมีทิศทางเดียวกัน (ค่าความสัมพันธ์เป็นบวก) ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาก

ที่สุด คือ หลักธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการ (SARA) และปัจจัยความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ (SUCC) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.92 แสดงว่า เมื่อนำปัจจัยความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ (SUCC) ส่งผ่านหลักธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการ (SARA) ทำให้ส่งผลไปยังการนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (STRA) มากขึ้น

ปัจจัยความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ภาคภูมิ และคณะ Manat Phakpum et al. (1997) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน" หลักธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของโชติ บดีรัฐ Chot Bodeerat (2013) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "การบริหารงานของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 4 เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา"

2. อภิปรายผลการวิจัยการวิเคราะห์กรอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า

ด้านการทำงานร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล มีดังนี้ 1) การวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมายให้สอดคล้องร่วมกัน 2) การประชุมชี้แจงให้รับทราบ ทำความเข้าใจ และร่วมกันแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ในการที่จะให้สำเร็จตามเป้าหมาย 3) การบูรณาการทุกภาคส่วน ร่วมกันทำงานเป็นทีม และมอบหมายภารกิจให้ชัดเจน 4) การกำหนดช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติจัดกิจกรรม โครงการ โดยมีเป้าหมายร่วมกันกับองค์กรเครือข่าย 5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของดิเรก ถึงฝั่ง Direk Tungfang (2006) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ (CEO) เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของจังหวัด

ด้านการพัฒนาระบบธรรมาภิบาล มีดังนี้ 1) การวางแผนการทำงานร่วมกันเป็นขั้นเป็นตอน “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์” 2) การรักษาระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กร 3) ความเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ 4) การรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม มอบหมายการทำงานที่สอดคล้องเชื่อมโยง ไม่ก้าวท้าวหรือทับซ้อน 5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรงค์ ดี

สมโชค Jatujang DeeSomchok (2009) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชการในกระทรวงยุติธรรม

ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0 มีดังนี้ 1) การจัดทำและจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นฐานข้อมูลให้เข้าถึงได้อย่างเป็นระบบ 2) การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน 3) การนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรค และหาแนวทางพัฒนา 4) การจัดประชุมภาคีเครือข่าย จัดทำแผนงาน โครงการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการปรับปรุงเทคโนโลยีและการพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ 5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ **บัญชายุทธ นาคมุจลินท์ Banchayuth Nakamujjalin (2012)** ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การบริหารองค์การในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของศูนย์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาประจำจังหวัดอุทัยธานี

ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมให้ทันสมัย มีดังนี้ 1) การจัดทำโครงการส่งเสริมนวัตกรรมเชิงพุทธ โดยเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติเอง เป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการลงมือทำ (Active Learning) 2) การจัดการศึกษาวิจัย การประกวด เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเปิดโอกาสให้องค์กรหรือบุคคลมีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย เพื่อจะได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและทันสมัย 3) การส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการศึกษาอบรมเรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง ทิศทางนโยบายการพัฒนาทางโลกและทางธรรม 4) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่ เช่น Facebook และ Application ต่างๆ 5) การจัดตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ Kwanfah Rangsiyanon (2009)** ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แนวพุทธสำหรับเด็กปฐมวัย

3. อภิปรายผลการวิจัยการนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์

จากการวิเคราะห์การนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ที่ได้จากการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกเข้าสู่การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group

Discussion) จำนวน 8 รูป/คน เพื่อยืนยันการนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ในประเด็นที่ว่า การนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ มีระดับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และการใช้ประโยชน์ ซึ่งผลการประเมินการนำเสนอผลการนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมของทุกด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ด้านการพัฒนาระบบธรรมาภิบาล ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0 ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมวิชาการให้ทันสมัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านและมีข้อเสนอแนะเพิ่มในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ด้วยหลักอารยธรรม 5 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่นำไปสู่ความเจริญอย่างประเสริฐ และใช้หลักสาราณียธรรม 6 ซึ่งเป็นหลักธรรมในการพัฒนาบริหารจัดการองค์กร ไปขับเคลื่อนแผนงาน โครงการต่างๆ ตามแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิเรก ถึงฝั่ง Direk Tungfang (2006) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ (CEO) เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ควรกำหนดกลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีจิตสาธารณะ
- 2) ควรกำหนดกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจขององค์กรโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
- 3) ควรกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ

4) ควรกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยคุณธรรมอย่าง
ยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ควรส่งเสริมโครงการพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่าย เพื่อ
เสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีจิตสาธารณะ

2) ควรส่งเสริมโครงการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการงบประมาณให้
สอดคล้องกับภารกิจขององค์กรโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

3) ควรส่งเสริมโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี
ระบบสารสนเทศ

4) ควรส่งเสริมโครงการพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยคุณธรรมอย่าง
ยั่งยืน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำแผนยุทธศาสตร์การยกระดับกระบวนการ
บริหารจัดการภายในสู่การปฏิบัติของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยขอเสนอแนะ
สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำแผนยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงทาง
พระพุทธศาสนาสู่การปฏิบัติ

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการ
เรียนรู้เชิงพุทธสู่การปฏิบัติ

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำแผนยุทธศาสตร์การจัดทรัพยากรเพียงพอ
ในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนาสู่การปฏิบัติ

References

- Banchayuth Nakamujjaln. (2012). *An Analysis of Organizational Management in Buddhism Propagation of the Buddhist Propagation Center of Uthai Thani Province*. Ph.D. Buddhist Studies . Graduate School: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Chot Bodeerat. (2013). The Buddhist Sangha Administration for Buddhism stability in Region 4 of the Buddhist Sangha Administration. *The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal*. 19(1): 43-54.

- Direk Tungfang. (2006). *Strategic Management of Integrated Provincial Governors (CEO) to increase the competitiveness of provinces in Thailand*. Ph.D. (Public Administration). Graduate School: Suan Dusit Rajabhat University.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate dataanalysis: A global perspective*. (7th ed.). New Jersey: Pearson Education Inc.
- Jatujang DeeSomchok. (2009). *Strategy of the bureaucratic reform in the Ministry of Justice*. Doctor of Philosophy in Political Science. Graduate School: Ramkhamhaeng University.
- Kwanfah Rangsiyanon. (2009). *The Development of a Buddhist Learning Process Model for Preschool Children*. Doctor of Philosophy (sociology). Graduate School: Ramkhamhaeng University.
- Manat Phakpum et al. (1997). *Factors Affecting the Abbot's Success in Developing Temples to be Community Centers*. Bangkok: The Secretariat of Education.
- Nakhonsawan Provincial Primate Office. (2017). *Surveying of temples and monks-novices*. (Copy documents).
- PhraRajavaramethi. (2019). Strategic Plan for Buddhism Reform 2017–2021 "Putting policies into action". (online). Retrieved 15 January 2019 . From:<http://www.buddhism4.com/web/download/communication-reform-project-final-communication.pdf>.